

מערך פעילות לציון יום הנשים: פמיניזם, אני, אנחנו

מטרות:

1. חידוש תוכנו של יום הנשים וחזרה אל מקורותיו כיום של ציון מאבקים ושיח על מקומן של נשים בחברה.
2. קיום שיח על שוויון מגדרי וביטוי במציאות חייהם של התלמידות והתלמידים.
3. שיח על מהות המושג פמיניזם והיחס כלפיו.
4. דיון על רלוונטיות של יום הנשים בהווה.

למחנכת:

ביום הנשים 2026, בצל המערכה מול איראן, ברצוננו להתייחס ליום הנשים באופן מעמיק ורלוונטי, על אף המציאות המורכבת. לקיים שיח משמעותי על שוויון מגדרי, על הפוטנציאל הגלום ביום זה וכן על היכולת של כל אחת ואחד לשנות את המציאות.

בשיעור נשוחח על מאבקן של נשים לאורך ההיסטוריה לשוויון זכויות, על מקומן בחברה היום ועל הדרך שעוד עלינו לצעוד יחדיו. כמו כן, נשוחח על המושג פמיניזם, על היחס הקיים אליו ועל המשמעויות שיכולות להיות לו בחיינו.

לוי"ז ורציונל:

10 דק'	פתיחה: זכויות נשים כדבר שאינו מובן מאליו
5 דק'	סיפורם של מאבקי נשים לאורך ההיסטוריה
10 דק'	הפמיניזם ואני: הכרות עם המשגה של פמיניזם ושיח על היחס למשוג
10 דק'	יום הנשים אז והיום: הכרות עם הסיפור ההיסטורי ועם ההשתנות של יום הנשים לאורך השנים
10 דק'	סיכום: פמיניזם לאורך השנים והחלומות שלנו היום

חלק א': פתיחה, זכויות נשים כדבר שאינו מובן מאליו - 10 דק'

למחנכת: השיעור בא לשים את שאלת השוויון המגדרי ואת ההיסטוריה הארוכה של מאבקן של נשים במרכז השיח. יש לשים לב גם למקומם של הנערים בשיעור, לעודד אותם להשתתף ואם עולה התנגדות להביא אותה אל המרכז. מטרתנו היא ליצור שיח חיובי על מקומן של נשים, וברצוננו ששיח זה יתקיים כשיח של כלל הכיתה, כסוגיה הנוגעת לכולנו.

לפתיחה נאמר: היום נקדיש את המפגש ליום הנשים. נכיר מעט מההיסטוריה של יום זה ונשאל למה הוא נוצר ואיך נהוג לציין אותו. הדעות והמחשבות שלכם. מאוד חשובות, אז תשאלו, תגידו ותשתתפו גם אם זה משהו שאחרים או אחרות לא יאהבו לשמוע.

זכויות נשים, זה לא מובן מאליו: "מה היה קורה אז?"

במתודה זו (שקופית 2) נכנס לנקודת המבט של מציאות אחרת, במטרה להמחיש את הזכויות שהזרות הקודמים העניקו לנו. נזמין את התלמידים. ות לתוך החיים כפי שהם היו לפני כ-150 שנה, ונתבונן על הזכויות שלא היו לנשים בתקופה זו. בכל סבב מוצגת סיטואציה יומיומית שנראית לנו טבעית ומובנת מאליה. לכל סיטואציה נציג מגוון אפשרויות והתלמידות יים מוזמנות ים **לכתוב בצ'ט** את האות של התשובה שהיא בחרה. ולאחר מכן נבקש ממשתתף אחד או שניים **לשתף בבחירות שלו.ה.**

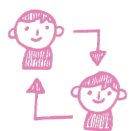

לאחר כל שקופית שמדגימה סוגיה מסויימת, תבוא שקופית שמציגה מה היה קורה במציאות של לפני 150 שנה (שקופיות 3-20). אין צורך לעבור דרך כלל הסוגיות, ניתן לסמן את המרכזיות עבורך. שימו לב - כלל השאלות מתייחסות לחוויה של נשים, מה שדורש גם מנערים לדמיין את מצבן של נשים, זה עשוי לעורר התנגדויות והערות.

נציג שקופית שמציגה מגוון זכויות.

- **כיתבו בצ'ט** זכות אחת שאתן לא מדמיינות את חייכן בלעדיה.
- מישהי.ו רוצה לשתף בזכות שכתבתן.ם?

- **נסביר** שכל הזכויות האלה הן זכויות שבעבר (או היום במגוון מקומות בעולם) נשללות מנשים
 - מה השתנה? איך בעבר לא היו את הזכויות האלה והיום הן קיימות? איזה פעולות נעשו? על ידי מי?
- נאמר:** השינוי העצום הזה במצב חייהן של נשים לא קרה ברגע. הוא לא מעשה קסם והוא לא ניתן במתנה. הוא הושג על-ידי מאות אלפי נשים אמיצות שיצאו למאבק על הזכויות שהאמינו שמגיעות להן.

חלק ב': מאבקי נשים לאורך ההיסטוריה - 5 דק'

מאבקי נשים בהיסטוריה: במצגת מופיעות זוגמאות למאבקי נשים בהיסטוריה בישראל ובעולם שהותירו חותם ושינו את המציאות בהקשר ישיר לזכויות החסרות שדיברנו עליהן בחלק הקודם. עברו עם התלמידים. ות על המאבקים והדגישו את השינוי שהותירו במציאות (שקופיות 23-27).

1. זכות הבחירה לנשים בארץ 1917-1926
2. מאבקה של מלאה יוספזאי מפקיסטן על הזכות לחינוך
3. שביית הנשים בישראל על הזכות לחיים בבטחון - 2018
4. בג"ץ מילר על השוויון המגדרי בצבא - 1995
5. מאבק הפועלות בארה"ב על זכות לתנאי העסקה בטוחים ושווים - 1908

למחנכת: חלק זה הוא בעיקר הסבר קצר שלך המחנכת על מאבקים שונים. אין צורך להתעכב ארוכות על המאבקים השונים. ברצוננו שהן יכירו בקצרה את המאבקים מלאי הגבורה והאומץ שנשים ברחבי העולם הובילו.

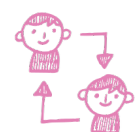
שאלת הצפה: למה לדעתכם.ן נשים היו צריכות להיאבק? למה לא פשוט קיבלו את הדרישות שלהן? (שקופית 28)

חלק ג': הפמיניזם ואני - 10 דק'

נפתח לוח לבן ונכתוב עליו **פמיניזם** במרכז. כלל המאבקים האלה למען זכויות של נשים הם מאבקים פמיניסטיים. נבקש מכלל המשתתפים. **זאת לכתוב** מה היא מעוררת אצלם. **שימו לב!** ברצוננו לאפשר פתיחות, אבל תגובות מזלזלות ופוגעניות, ימחקו.

שאל: מה דעתכן על ההגדרה הבאה של פמיניזם? האם אתם.ן יכולים.ות להתחבר אליה? (שקופית 30) פמיניסטית - בן.ת אדם המאמין.ה בשוויון מגדרי בחברה, בפוליטיקה, בכלכלה ובכל היבט אחר (הסופרת צ'יממנדה נגוזי אדיצ'יה). כל מי שמסכים איתה, **שיעשה סימן של אגודל בצ'ט**.

- נתייחס** בחלק זה לתחושות ולמחשבות השונות שהגדרה זו מעלה:
- מי מסכים.ה עם ההגדרה? אפשר לעשות הרמת אצבע בזום, מי שמסכים.ה.
 - איך נתפס/ת אדם שמאמין בפמיניזם? למה?
 - האם גם בנים/גברים יכולים להיות פמיניסטים?

למחנך.ת: ישנו פער בין היחס החברתי והתחושות שהמילה פמיניזם מעוררת לבין המשמעות הממשית שלה והמעשים של הנשים שמזהות את עצמן כחלק מתנועה זו. נרצה לתת מקום בדיון לרנשות שליליים, אך לשאול עליהם שאלות ביקורתיות - מאיפה מגיע הדימוי הזה? האם הוא תואם את המציאות? מה אני חושב לא על המילה אלא על המשמעות שלה? וכו'.

חלק ד': יום הנשים אז והיום - 10 דק'

נאמר: ב-8 למרץ אנו מציינות.ים את יום הנשים (שקופית 31). מועד שהתחיל כיום הפועלות שנקבע כפי שראינו אחרי מאבק פועלות על תנאי שכר שווים. יום זה קיים כבר למעלה ממאה שנה.

- איך מציינים את היום הזה כיום? יש מנהגים שאתם.ן מכירות.ים?
- **נציג** דוגמאות לציון יום הנשים במצגת (שקופית 32)
- איך זה קרה, שעברנו מיום המסמל שוויון זכויות של נשים, למה שאנחנו מכירים.ות מהיום? יש לנשים על מה להמשיך להיאבק? על מה? ניתן **לכתוב רשימה** של כלל הדברים.

חלק ה': סיכום - 10 דק'

דיון מסכם

- המאבקים היום הם של מבוגרות, של נשים, או שגם לנערות ונערים יש מה להיאבק עליו?
 - נציג מספר דוגמאות למאבק של נערות לשוויון מגדרי (מחאת המכנסונים, נערות נגד אלימות כלפי נשים, נערות שדורשות חינוך מיני)
- ניתן להגיד לסיכום:** יום הנשים זו הזדמנות להיזכר באי השוויון של העבר, לחנוג את ההישגים שהשגנו לאורך השנים, להתבונן על אי השוויון שמתקיים היום ולדרוש את שמגיע לכל אחת ואחד מאיתנו. חג שמח!

שנדע ימים שקטים וטובים יותר,
כאן עבורכן.ם,
לגעת בזה - חינוך מיני ומגדרי,
מרכז הדרכה המעורר.